

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет стоматології та фармацевції
Кафедра загальної та клінічної фармакології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ І ВІЙСЬК ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	226 Фармація, промислова фармацевція
Назва освітньої програми	Фармація, промислова фармацевція
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний телефон	E-mail
Антіпов Микола Григорович, к.м.н., доцент кафедри загальної та клінічної фармакології	0505130434	antipovodessa@gmail.com
Галина Петрівна Пекліна, д. мед. наук, професор, зав. кафедри загальної та клінічної фармакології	0503908002	omi@mgu.edu.ua
Сторінка курсу у Moodle: https://moodle.mgu.edu.ua/		

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Основи організації медичного забезпечення населення і військ лікарськими засобами – це навчальна дисципліна, яка передбачає надання студентам спеціальності 226 «Фармація, промислова фармацевція» необхідної компетентності з питань організації фармацевтичного забезпечення населення в умовах надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу. В дисципліні представлено особливості організації роботи аптечних закладів, екстемпорального виготовлення лікарських засобів за правилами воєнно-польової технології ліків, їх зберігання і транспортування в умовах надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу.

Метою вивчення Основ організації медичного забезпечення населення і військ лікарськими засобами – є підготовка студентів спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» до виконання своїх функціональних обов'язків в екстремальних умовах надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу як організаторів своєчасного, повного і безперебійного забезпечення населення лікарськими засобами.

Передумови для вивчення дисципліни вивчення **Основи організації медичного забезпечення населення і військ лікарськими засобами** базується на організації і економіки фармації, аптечної технології ліків, фармацевтичної і аналітичної хімії та інтегрується з цими навчальними дисциплінами. Вивчення дисципліни закладає основи теоретичних знань і практичних навичок з організації забезпечення населення лікарськими засобами в умовах надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи організації медичного забезпечення населення і військ лікарськими засобами» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефармацевтичної аудиторії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК. 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 1. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях та при невідкладних станах.

ФК. 3. Здатність визначати перспективні напрямки та завдання фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я та соціальні пріоритети у забезпеченні населення лікарськими засобами для реалізації доступної і ефективної фармакотерапії та профілактики захворювань населення.

ФК. 4. Здатність визначати потреби галузі охорони здоров'я з метою розробки та виробництва життєво необхідних, доступних, якісних, ефективних та безпечних лікарських засобів.

ФК 13. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

Навчальна дисципліна Основи організації медичного забезпечення населення і військ лікарськими засобами забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

ПРН 2. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 19. Здійснювати комплекс організаційно-управлінських заходів щодо забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами й товарами аптечного асортименту.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- Знати вимоги законодавства України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій;
- Знати особливості організації роботи аптечних закладів в умовах надзвичайних ситуацій;
- Знати вплив уражаючих чинників сучасних видів зброї і надзвичайних ситуацій на якісний стан лікарських засобів;
- Знати нормативно-правові акти, що визначають організацію та діяльність державної служби медицини катастроф (ДСМК);
- Знати особливості організації медичного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій в інших країнах світу

Уміння:

- Уміти розгортати аптечні заклади в пристосованих приміщеннях в умовах надзвичайних ситуацій;
- Уміти організувати зберігання, транспортування і захист лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій;

Навички:

- Демонструвати здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- Визначати особливості лікувально-евакуаційного забезпечення постраждалого населення в умовах НС різного походження;
- Організувати зберігання, транспортування і захист лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій;
- Проводити організацію медичного забезпечення населення і військ лікарськими засобами

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	28/12	28/12	64/96	5/5	9/9	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	усього	денна форма			усього	Заочна форма		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Система забезпечення населення лікарськими засобами в умовах надзвичайних ситуацій та її організаційно-структурна характеристика.	10	2	2	6	14	2	2	10
Тема 2. Сучасний стан воєнно-польової технології ліків, її основні завдання і шляхи розвитку.	14	4	4	6	14	2	2	10

Тема 3. Отримання води для виготовлення лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій.	10	2	2	6	14	2	2	10
Тема 4. Табельне оснащення лікувальних закладів і медичних формувань	14	4	4	6	14	2	2	10
Тема 5. Порядок розгортання і організації роботи аптечних закладів в умовах ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.	14	4	4	6	12	2		10
Тема 6. Санітарно-гігієнічні вимоги до функціонування аптечних закладів в умовах надзвичайних ситуацій.	14	4	4	6	12		2	10
Тема 7. Особливості виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій.	10	2	2	6	10			10
Тема 8. Особливості виготовлення стерильних лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій.	10	2	2	6	10			10
Тема 9. Особливості зберігання і транспортування лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій.	10	2	2	6	10			10
Тема 10. Сучасна техногенно-екологічна обстановка та вимоги законодавства України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій.	14	2	2	10	10	2	2	6
Усього годин	120	28	28	64	120	12	12	96
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Система забезпечення населення лікарськими засобами в умовах надзвичайних ситуацій та її організаційно-структурна характеристика. Характеристика організаційної структури системи забезпечення населення лікарськими засобами в умовах НС Чинники, які впливають на стійкість функціонування системи забезпечення населення лікарськими засобами в умовах НС. Джерела забезпечення лікарськими засобами населення, лікувальних закладів і медичних формувань ДМСК в умовах ліквідації наслідків НС.	2	2
2	Тема 2. Сучасний стан воєнно-польової технології ліків, її основні завдання і шляхи розвитку. Воєнно-польова технологія як наукова і навчальна дисципліна. Історія розвитку воєнно-польової технології ліків. Умови функціонування аптечних закладів під час ліквідації наслідків НС. Обсяг роботи аптечних закладів в умовах НС	4	2

	мирного і воєнного часу. Вимоги до виготовлення стерильних і нестерильних лікарських засобів в умовах застосування воєнно-польової технології ліків.		
3	Тема 3. Отримання води для виготовлення лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій. Вимоги ДФ України до води для виготовлення лікарських засобів. Сучасні методи отримання води для виготовлення лікарських засобів. Санітарні вимоги до отримання, транспортування і зберігання води очищеної та води для ін'єкцій.	2	2
4	Тема 4. Табельне оснащення лікувальних закладів і медичних формувань. Медико-технічна характеристика табельного оснащення етапів медичної евакуації ДСМК: обладнання для стерилізації, отримання води очищеної і води для ін'єкцій, зберігання і транспортування лікарських засобів в умовах НС. Основні чинники, які впливають на якісний стан лікарських засобів та предметів медичного призначення в умовах НС.	4	2
5	Тема 5. Порядок розгортання і організації роботи аптечних закладів в умовах ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Умови функціонування аптечних закладів під час ліквідації наслідків НС. Обсяг роботи аптечних закладів в умовах НС мирного і воєнного часу. Вимоги до пристосованих приміщень для розгортання аптек в умовах НС. Порядок розгортання та оснащення аптек в пристосованих приміщеннях.	4	
6	Тема 6. Санітарно-гігієнічні вимоги до функціонування аптечних закладів в умовах надзвичайних ситуацій. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до прибирання приміщень, догляду за оснащенням аптек. Вимоги до особистої гігієни персоналу аптек. Порядок контролю за дотриманням санітарно-протиепідемічного режиму в аптеках за умов НС. Особливості роботи аптек в умовах протиепідемічного режиму.	4	2
7	Тема 7. Особливості виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій. Особливості екстемпорального виготовлення нестерильних лікарських засобів за правилами воєнно-польової технології ліків. Особливості пакування і маркування нестерильних лікарських засобів в умовах НС.	2	
8	Тема 8. Особливості виготовлення стерильних лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій. Загальні вимоги до виготовлення стерильних і асептичних лікарських засобів в умовах НС. Особливості виготовлення ін'єкційних, інфузійних, офтальмологічних лікарських засобів, лікарських засобів з антибіотиками і для дітей.	2	
9	Тема 9. Особливості зберігання і транспортування лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій. Основні чинники, які впливають на якісний стан лікарських засобів та предметів медичного призначення в умовах НС. Організація захисту лікарських засобів та предметів медичного призначення від уражаючих чинників НС мирного і воєнного часу. Особливості зберігання і транспортування лікарських засобів та предметів медичного призначення в умовах НС.	2	
10	Тема 10. Сучасна техногенно-екологічна обстановка та вимоги законодавства України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій. Сучасна техногенно-екологічна обстановка в Україні. Можливості виникнення надзвичайних ситуацій (НС) природного, техногенного і соціально-політичного походження та їх медико-санітарні наслідки. Вимоги законодавства України у сфері захисту населення і територій від НС. Система органів управління, сил та засобів щодо реалізації державної політики у сфері захисту населення і територій від НС.	2	2
	Всього	28	12

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Основи організації медичного забезпечення населення і військ лікарськими засобами» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Вирішення ситуаційних задач.
8. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Система забезпечення населення лікарськими засобами в умовах надзвичайних ситуацій та її організаційно-структурна характеристика. Реферат: Чинники, які впливають на стійкість функціонування системи забезпечення населення лікарськими засобами в умовах НС.	6	10
2	Тема 2. Сучасний стан військово-польової технології ліків, її основні завдання і шляхи розвитку. Реферат: Умови функціонування аптечних закладів під час ліквідації наслідків НС.	6	10
3	Тема 3. Отримання води для виготовлення лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій. Реферат: Вимоги ДФ України до води для виготовлення лікарських засобів.	6	10
4	Тема 4. Табельне оснащення лікувальних закладів і медичних формувань. Реферат: Основні чинники, які впливають на якісний стан лікарських засобів та предметів медичного призначення в умовах НС.	6	10
5	Тема 5. Порядок розгортання і організації роботи аптечних закладів в умовах ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Реферат: Умови функціонування аптечних закладів під час ліквідації наслідків НС.	6	10
6	Тема 6. Санітарно-гігієнічні вимоги до функціонування аптечних закладів в умовах надзвичайних ситуацій. Реферат: Особливості роботи аптек в умовах протиепідемічного режиму.	6	10
7	Тема 7. Особливості виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій. Реферат: Особливості екстемпорального виготовлення нестерильних лікарських засобів за правилами військово-польової технології ліків.	6	10
8	Тема 8. Особливості виготовлення стерильних лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій. Реферат: Загальні вимоги до виготовлення стерильних і асептичних лікарських засобів в умовах НС.	6	10

9	Тема 9. Особливості зберігання і транспортування лікарських засобів в умовах надзвичайних ситуацій. Реферат: Основні чинники, які впливають на якісний стан лікарських засобів та предметів медичного призначення в умовах НС.	6	10
10	Тема 10. Сучасна техногенно-екологічна обстановка та вимоги законодавства України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій. Реферат: Сучасна техногенно-екологічна обстановка в Україні. Можливості виникнення надзвичайних ситуацій (НС) природного, техногенного і соціально-політичного походження та їх медико-санітарні наслідки.	10	6
Всього		64	96

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			

1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	--/	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	--/	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	--/	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	--/	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Інструкція із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 15.05.2006 N 275.// Фармацевтичне законодавство : Збірник нормативних актів з організації роботи аптечних підприємств / За редакцією д.фарм.н.,проф.. Грошового Т.А.-Тернопіль:Лілея,2007.-С.-53-62. 2.
2. Інструкція по організації зберігання в аптечних закладах різних груп лікарських засобів і предметів медичного призначення : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.03.1993 р. N44.// Фармацевтичне законодавство : Збірник нормативних актів з організації роботи аптечних підприємств /За редакцією д.фарм.н.,проф.. Грошового Т.А.- Тернопіль:Лілея,2007.-С.-73-90. 3.
3. Олійник П.В. Комплектно-табельне оснащення військово-медичної служби: навчальний посібник.-Вінниця: Нова книга, 2006.-368 с. 23 4.
4. Олійник П.В. Екстремальна медицина: Організація роботи аптек в умовах надзвичайних ситуацій: підручник /П.В Олійник.,Т.Г.Калинюк; за ред. Т.Г.Калинюка.- К.:Медицина, 2010.-448 с. 5.
5. Стан техногенної та природної безпеки в Україні в 2002 році.-Київ: Чорнобильінтерінформ, 2003.-291 с. 6.
6. Трохимчук В.В. Вплив уражаючих факторів сучасної зброї на лікарські засоби : Навчально-методичний посібник.-К., 1998.-89 с. 7.
7. Трохимчук В.В., Сирота П.С., Гринчук І.Г., Лотоцький В.В. Екстремальна і військова фармація: Навчальний посібник / За ред. д-ра наук, проф. В.В. Трохимчука. -Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. -332 с.

Допоміжна

1. Державна Фармакопея України / Державне підприємство "Науково-експертний фармакопейний центр" -1-е вид. -Х.: РІРЕГ, 2001. -556 с.
2. Державна Фармакопея України / Державне підприємство "Науково-експерт-ний фармакопейний центр" -1-е вид. Доповнення 1. -Х.: РІРЕГ, 2004. -494 с.
3. Державна служба медицини катастроф. Правові та нормативні акти.-МОЗ України, Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. -К., 1998. -С.6

Електронні інформаційні ресурси:

1. Закон України “Про правовий режим надзвичайного стану”/Відомості Верховної Ради, 2000.-N 23 //zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1550-14
2. Закон України “Про аварійно-рятувальні служби”/Відомості Верховної Ради, 2000.-N 4) // zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1281-14
3. Закон України “Про боротьбу з тероризмом” Відомості Верховної Ради, 2003.-N 25) // antiterunity.org/ru/laws/ua/030320.php -89k
4. Закон України “Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку”(Відомості Верховної Ради України, 1995 .-N 12) // www.icchernobyl.kiev.ua/nd/zu/z_39.htm -126k 8.
5. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”Відомості Верховної Ради (ВВР), 1994, N 27, ст.218) zakon.rada.gov.ua/cgibin/laws/main.cgi?nreg=4004-12
6. Закон України “Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру”(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2000, N 40, ст.337) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1809-14
7. Закон України “Про зону надзвичайної екологічної ситуації” Відомості Верховної Ради (ВВР), 2000, N42, ст.348 www.ecolife.org.ua/laws/ua/laws/2000/01.php-25k
8. Закон України “Про об’єкти підвищеної небезпеки” Відомості Верховної Ради (ВВР), 2001, N 15, ст.73) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2245-14 12.Закон України “Про оборону України”(Відомості Верховної Ради (ВВР), 1992, N 9, ст.106) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1932-12
9. Закон України “Про основи національної безпеки України”. No 964–IV від 19.06.2003. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2003, No 39, ст. 351). www.dcaf.ch/_docs/Ukraine_EuroAtlantic/U2_14.pdf
10. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища”Відомості Верховної Ради (ВВР), 1991, N 41, ст.546) www.ecolife.org.ua/laws/ua/laws/1991/01.php -116k
11. Закон України “Про пожежну безпеку”(Відомості Верховної Ради (ВВР), 1994, N 5, ст. 21) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3745-12
12. Закон України “Про правовий режим воєнного стану” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2000, N 28, ст. 224) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1647-14
13. Закон України внаслідок Чорнобильської катастрофи”“Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення Відомості Верховної Ради (ВВР), 1991, N 16, ст.198) zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=791%E0-12
14. Закон України “Про правові засади цивільного захисту” .-N 107-VI (107-17) від 28.12.2007 // Відомості Верховної Ради.-2008.-N 5-6, N 7-8.-ст.78 zakon.rada.gov.ua/cgibin/laws/main.cgi?nreg=1859-15
15. Закон України „Про лікарські засоби” із змінами, внесеними згідно із Законами України N 70/97-ВР від 14.02.97, N 783-XIVвід 30.06.99, N 3370-IV) від 19.01.2006, N 362- Vвід 6.11.2006р. //Фармацевтичне законодавство: Збірник нормативних актів з організації роботи аптечних підприємств /За редакцією д.фарм.н.,проф.. Грошового Т.А.- Тернопіль:Лілея,2007.-С.-7-13